

Talenote fra ULØ samrådsspørgsmål D den 19. december 2013

Det talte ord gælder

Tak for indkaldelsen til dette samråd om administrationen af LAG-ansøgninger.

Jeg vil indlede min besvarelse af samrådsspørgsmålet ved først at redegøre for hovedårsagerne til den lange sagsbehandlingstid og forløbet af afslutningen af LAG-indsatsen i indeværende programperiode. Dernæst vil jeg kort skitsere planerne for den kommende LAG-indsats.

Herefter vil jeg give ordet til fødevareministeren.

Inden jeg går videre med besvarelsen af spørgsmålet, vil jeg gerne endnu en gang understrege, at jeg tager spørgsmålet om administrationen af LAG-midler meget alvorligt.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at sagsbehandlingen af LAG-ansøgninger ikke har været tilfredsstillende i indeværende programperiode. Det har desværre drejet opmærksomheden væk fra de mange gode projekter og over til sagsbehandling.

Det kan ingen, hverken projektholderne eller LAG-aktører på alle niveauer, være tilfredse med.

Det væsentlige er, at midler kommer ud til de mange engagerede projektholdere og skaber udvikling i vores landdistrikter. For vi kan jo se, at LAG-indsatsen virker og er med til at skabe arbejdspladser og gode levevilkår.

Vi skal samtidig huske på, at midlerne er underlagt en stram EU-regulering, som vi naturligvis skal overholde. Det vil i nogle situationer betyde, at systemet opleves som trængt blandt de entreprenører, der er ivrige efter at sætte gang i projekter rundt omkring i landet.

Vi har gennem programperioden haft en række revisionsbesøg fra EU's revisionsinstitutioner. Og det har hver gang affødt skærpede krav til den administrative kontrol f. eks. vedrørende dokumentation for priser og betaling.

Den øgede kontrol indebærer, at den enkelte sag har krævet længere tid at behandle. Det er nødvendigt for at imødegå underkendelser fra EU af vores tilskudsadministration. Underkendelser vil i givet fald indebære et tilbagebetalingskrav, som i sidste ende betyder en ekstra udgift for den danske stat.

Hertil kommer, at der er forholdsvis mange flere sager ved afslutningen af programperioden. Det gælder både nye projektansøgninger, ændring af eksisterende projektansøgninger og udbetalinger.

Endelig har der været fejl og mangler i mange ansøgninger. Til trods for justeringer af bekendtgørelser og vejledninger har desværre over 60% af ansøgningerne ikke været fuldt oplyste ved modtagelsen i NaturErhvervstyrelsen.

Alt i alt har disse forhold betydet, at der har været behov for ganske mange ressourcer til at behandle sagerne – langt flere end der var forudset.

Dette gælder også i mit eget ministerium, hvor vi har været nødt til at anvende ekstraordinært mange ressourcer. Det er blandt andet sket i form af udlån af medarbejdere, bistand med telefonbetjening og senest i den løbende dialog med LAG omkring overansøgninger.

Det er jeg grundlæggende ikke tilfreds med – de ressourcer kunne jo være brugt fornuftigt andre steder.

Vi kan ikke ændre på de komplicerede EU-regler. Men vi kan gøre vores bedste for fremadrettet at sikre, at vi indretter LAG-ordningen mest hensigtsmæssigt for at lette ansøgningsforløbet for kommende ansøgere.

Det er for både fødevareministeren og mig en central udfordring at få etableret en administration, som er smidig, og som ikke går på kompromis med kvaliteten.

Vi har mulighed for at starte på en frisk.

Det er nu tid til at både se tilbage og fremad. Hvad har vi lært og kan tage med os videre? Det er nu, vi skal planlægge etableringen og organiseringen af den nye LAG-indsats.

Det er vigtigt, at vi helt fra starten får tænkt administration og sagshåndtering ind i selve LAG-strukturen.

Vi skal have en sammenhængende og gennemtænkt proces, fra LAG-bestyrelserne modtager de enkelte projektansøgninger, til der træffes endelig afgørelse om tilsagn og udbetales tilskud.

Derfor er jeg også glad for samrådsspørgsmålet, som netop giver mig mulighed for både at fokusere på, hvad der er sket, og hvordan vi har tænkt os at gribe LAG an fremadrettet.

Med dette sagt vil jeg nu uddybe og forklare forløbet omkring projektrammer, overansøgninger og tilbageløbsmidler.

I henhold til bekendtgørelserne for drift af lokale aktionsgrupper under landdistriktsprogrammet og fiskeriprogrammet for 2007-2013 tildeler Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter hvert år et samlet budget til de lokale aktionsgrupper. Budgettet består af et beløb til drift af den lokale aktionsgruppe og en ramme til udviklingsprojekter, der bidrager til at opfylde målene i den godkendte lokale udviklingsstrategi.

I år udmeldte Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter budgetrammer ad to omgange.

Budgetudmeldingen indeholdt som vanligt både en projektramme, inden for hvilken de enkelte LAG'er kunne indstille projekter og et tilsagn til drift af de lokale aktionsgrupper.

Den første udmelding fandt sted i starten af februar og vedrørte alene de ordinære LAG-rammer for 2013.

Den anden udmelding fandt sted i starten af marts. Her udmeldte ministeriet nye konsoliderede projektrammer. Det skete på baggrund af data fra NaturErhvervstyrelsen om tilsagnsgivningen i 2012.

Af opgørelsen fremgik det, at LAG'erne havde projektmidler tilovers fra budgetåret 2012. Disse uforbrugte projektmidler blev inkluderet i rammeudmeldingen i marts 2013 til hver enkelt LAG.

De konsoliderede rammer blev meldt ud i marts, fordi myndighederne først dér havde overblik over tilsagnsgivningen og uforbrugte midler fra 2012.

For at gøre det helt klart: De konsoliderede projektrammer blev meldt ud til LAG i marts i år. Denne projektramme indeholdt altså både det ordinære LAG-budget for 2013 og eventuelle uforbrugte midler fra 2012, der således blev ført tilbage til den enkelte LAG.

Der er altså ikke tale om, at der er faldet tilskudsmidler bort.

De konsoliderede projektrammer har lige siden udmeldingen i marts været styrende for, hvor mange midler den enkelte LAG har haft i 2013 til at indstille lokale udviklingsprojekter for.

Med andre ord er projektansøgninger, der er indstillet fra den lokale aktionsgruppe inden for den konsoliderede udmeldte projektramme – og som i øvrigt opfylder kravene for tilskud – sikret tilsagn om tilskud.

Frem mod ansøgningsfristens udløb den 1. juli blev der fra de lokale aktionsgruppers side fremsat et ønske om at kunne indstille og prioritere projekter, som der ikke umiddelbart var dækning for inden for den enkelte LAG's budgetramme.

Formålet med dette skulle være at genanvende uudnyttede projektmidler - de såkaldte tilbageløbsmidler.

Jeg har fået oplyst, at der ved tilbageløbsmidler forstås annullerede og reducerede tilsagn og udbetalinger, som myndighederne har færdigbehandlet.

Jeg har også fået oplyst, at annulleringer og reducerede tilsagn og udbetalinger er blevet genanvendt indtil ultimo september, for så vidt angår færdigbehandlede sager.

Af hensyn til styringen af programmet er det imidlertid ikke muligt at anvende annulleringer og reducerede udbetalinger helt frem til udgangen af 2013.

I ministeriets nyhedsbrev, som blev udsendt den 10. juli 2013 til de lokale aktionsgrupper, blev LAG'erne opfordret til at trække de ansøgninger tilbage, som der ikke var dækning for inden for den enkelte LAG's budgetramme.

Når opfordringen fra myndighederne offentliggøres efter ansøgningsfristens udløb den 1. juli 2013, skyldes det, at der først på dette tidspunkt var tilstrækkeligt overblik over de indkomne ansøgninger og omfanget af indstillet tilskud.

Flere lokale aktionsgrupper undlod imidlertid at trække de projekter tilbage, som der ikke var dækning for inden for den konsoliderede budgetramme. Det betyder, at der har været ansøgninger, som NaturErhvervstyrelsen ikke har kunnet imødekomme.

Det er derfor, vi nu står i en situation, hvor der har været drøftelser mellem de berørte LAG'er og myndighederne om tilbagetrækning af ansøgninger.

NaturErhvervstyrelsen har krydstjekket styrelsens registreringer med LAG'ernes egne registreringer for at rydde eventuelle misforståelser af vejen.

Som jeg indledningsvist nævnte, er det en klar prioritet for mig, at vi får skabt en mere effektiv LAG-administration.

På samrådet den 27. august 2013 nævnte jeg, at et eksternt konsulentfirma på opdrag fra mit ministerium og NaturErhvervstyrelsen har analyseret administrationen af LAG-ordningen med henblik på at få kortlagt udfordringer og identificeret forslag til en mere effektiv og strømlinet sagsbehandling.

Rapporten giver en række konkrete anbefalinger til optimering af administrationen af LAG-ordningerne for at etablere en omkostningseffektiv administration med kortest mulige gennemløbstider.

De to ministerier er i fuld gang med at vurdere og gennemføre rapportens anbefalinger og konklusioner. Disse er især interessante i forhold til udformningen af det kommende program.

Her vil vi blandt andet se på muligheden for regelforenkling, hvordan vi sikrer transparente og klare processer samt en mere effektiv organisering af administrationen.

Udvalget har fået oversendt rapporten den 7. november 2013. Lad mig her kort opridse, hvordan vi med udgangspunkt i rapportens anbefalinger vil sætte en række initiativer i værk i forhold til den fremadrettede sagsbehandlingsproces. Det gælder på følgende hovedområder.

For det første arbejder vi, som jeg har været inde på, for at forenkle regelgrundlaget. Det har vi allerede gjort i indværende periode, og det vil vi gå videre med i den kommende periode også.

For det andet forbedres den konkrete sagsbehandlingsproces med en række forskellige tiltag, ligesom der bliver taget initiativer for at højne kvaliteten af de indkomne ansøgninger. I den proces er det vigtigt, at vi får styrket rådgivningen til ansøgerne og LAG'er.

Dertil kommer, at der på hele LAG-området gennemføres organisatoriske forandringer med fokus på kompetenceopbygning, ledelse og samarbejde. Herunder hører også en mere entydig ansvarsfordeling.

Når der er truffet endelig beslutning om et budget for den kommende LAG-indsats, vil mit ministerium præsentere de områder, hvor der kan etableres lokale aktionsgrupper i den kommende programperiode.

Det forventer jeg vil kunne ske forholdsvis tidligt i det nye år.

Målet er at udpege de områder i Danmark, hvor der er størst behov for at understøtte en lokal udvikling med henblik på at etablere nye arbejdspladser og forbedre levevilkårene.

Etableringen af de nye aktionsgrupper forventes at ske i løbet af 2014.

Til det formål vil der blive nedsat en udvælgelseskomité med henblik på at udvælge de grupper, der anses at have den fornødne kapacitet til at drive en lokal aktionsgruppe.

På tilsvarende måde vil de udvalgte aktionsgruppers strategier skulle godkendes. Strategierne skal leve op til en række kvalitetskrav og skal virke som et effektivt styringsværktøj for LAG-bestyrelserne.

Etableringen og udvælgelsen af grupperne og deres lokale strategier vil ske i tæt samarbejde med en række vigtige interessenter, herunder kommuner, regioner, LAG, forskere og arbejdstager- samt arbejdsgiverorganisationer.

Det tager erfaringsmæssigt et halvt år - i nogle tilfælde mere - at få udarbejdet og godkendt en udviklingsstrategi.

Først når grupperne har fået godkendt deres udviklingsstrategi, kan de begynde at indstille lokale projekter til tilskud. Det forventes tidligst at kunne ske hen mod slutningen af 2014 eller i starten af 2015.

Som jeg har redegjort for, så står vi nu med en række konkrete erfaringer. Erfaringer vi agter at bruge til at sikre en optimale indretning af den kommende LAG-indsats og sikre en effektiv sagsbehandlingsproces.

Jeg er overbevist om, at vi med de erfaringer, der er gjort, fremover vil opleve en langt mere gennemtænkt og smidig LAG-indsats, og jeg ser frem til det fælles arbejde, vi har foran os med udvikling af landdistrikterne.

Med dette vil jeg gerne sige tak for ordet og give ordet videre til fødevareministeren.